

Womhaj Bóh!

Mašica Serb

Cyklo 1.
6. jan.

Lětnik 11.
1901.

Serbske nježeliske łopjenka.

Wdawaju šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiezišcežerni w Budyšinje a šu tam dostač ša šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Ššwjedžen tšjoch kralow.

Mat. 2, 1—12.

„Njebojće šo, hlaj ja pšchipowjedam wam wulke wješele, kotrež wšchemu ludu šo dostač budže; pšchetož wam je šo dženska tón šbóžnik narodžil, kotryž je Šhryštuš tón Šnješ w Davitowym měšće!“

Takle pšchipowjedashe jandžel Božu nóz naštrožentym paštyrjam. Zich bojšež šo bóršy wobróczi do wulkeho wješela, jako jich woczi wohladachu w žlobje ležo narodženeho šbóžnika. Ale to wulke wješele dyršjeshe šo wšchemu ludu dostač, wšchemu ludu na zyšym wulkim šwěcže. A hlaj, tehdy hdyž šo paštyrjo š k šwojim stadlam worócziču, šo hižo přeni pohanjšo na pucž podachu, šo bychu tež dželomni byli tuteho wulkeho wješela, šo bychu wohladali šbóžnika šwojich dušchow — a jemu wšcho šwjeczili a woprowali, a š nim, jako š jenicžkim šwětkom žiwjenja šhli pšhes puščinu šwěta do wěcžneje, šbóžneje domišny.

To chzyli wšchitzy dženska, šwjedžen tšjoch kralow, wot mudrych š raišcheho kraja wuknyč: 1. Šesufšej wšcho šwjeczicž, šchtož šmy a šchtož mamy a 2. š Šesufšom wšcho šapocžecž a dokonjecz, dokelž je won naš jenicžki Šnješ a šbóžnik.

1. Še rta tutych mudrych šlyšchimy, šo tón Šnješ šam je jich wubudžil na tak daloki pucž. Šwěšda teho

Šnješa běšhe jich wodžet a jich ponižne wutroby rady pošluchaju a wošmu šobu to najšróžičhe, šchtož maja, šo bychu šo temu Šnješej woprowali: šloto, wyruch a maru. Šrašne dary, ale krašnišchi dar běšhe jich modlenje, š kotrymž šo temu Šnješej Šesufšej pobachu a šwjeczichu ja živy a špodobny wopor. Wohladaj jenož na tutych pohauškich mudrych. Njehnuje to twoju wutrobu? Žačo běchu šo š nohomaj nowonarodženeho Šnješa a šbóžnika pošlaknyli, š njemu šo modlili a jemu šwoje dary woprowali, wone hiščeže njewědža a wědžecž njemóža, šo šo modla š temu, kotremuž je wšchitka móž data w njebješach a na šemi a pod šemju, a wšchitke jasyki dyršja pošnuacž, šo Šesufš Šhryštuš tón Šnješ je, š čžesčzi Woha Wótža — a tola šchto šu jeho dla pšchětrali, dokonjeli, jemu woprowali? Wšchitko, šchtož šu a šchtož maja! Wšchitko, wšchitko dyrbi jeho šame byč! — Še dha tež to, šchtož ty maš a šchtož šy, jeho? Ššlušcha jemu twoja wutroba, twoja lubošč, twoje žiwjenje a wšcho, šchtož je twoje? Wón, tón luby Šnješ a šbóžnik, nima ničšo, šchtož njeby twoje bylo; šchtož njeby tebi š lepšchemu šlužilo, š čžimž njeby chzył tebe wobohacžicž, šwjekelicž, wobhnadžicž, žohnowacž a wobšbožecž. Ale niz jenož tebe, ale wšchěch ludži a wšchě ludy wšchěch krajow a čžašow. A tak, hdyž ty woprawdže Šesufšej wšcho, šchtož maš a šchtož šy, podaš a šwjeczicž, dha š temu šobu pomhaš, šo bychu wšchitzy čži, kiž nješšu hiščeže dželomni teho wulkeho wješela, š njemu pšchicžli a w nim šwojeho Šnješa a šbóžnika namašali.

2. Wudri i raiſcheho kraja, jako bëchu teho Knjesa Jeſuſa namakali, jemu wiſcho ſwjećili, ſu ſo po pſchikaſni teho Knjesa po drugim puczju domoj wrócili. — Shtëž je Jeſuſa jako ſwojeho ſbožnika namakal, ſo jemu se wiſchëm podal a ſwjećil ſa wopor, tón je to prawe žiwjenje namakal, tón je pucz do njebjes, do wëczneje kraſnoſcze a ſbožnoſcze nastupil. —

My ſtejmny hiſcheže na proſy noweho lëta. — Kak mòhli tróſchtini a dowërlenjapólni tole nowe lëto ſapoczecž bjes Jeſuſa? Kak mòhli jo ſbožnje dokonjecž bjes Jeſuſa? Duž hiſchežijano! ty njewëſch, ſchto cze w tutym lëcže woczakuje, po kaſkich puczach budžeſch dyrbcječ khodzicž. Ale to je wëſte, ſo i Jeſuſom, ale jeniczžy i nim, ſchtož kuliz cze potrjecchi, a po kaſtikuliz puczach twojej noſy ſtupacž budžetej, ty wiſchitko derje, haj, ſbožownje budžeſch mòž pſchenjeſež, cžinicž, pſchecžerpicz a dokonjecž. W nim wobſedžicich najſwërnijeſcheho pſchecžela, tróſchtarja, pomoznika. Džerž ſo jehò ſwëru, poſluchaj jehò hloſej, khodz ja nim, ſluž jemu, lubuj jehò, wër do njehò, a tak jawëſcže kaž je wón naſch jeniczki Knjes a ſbožnik tak tež i nim ſy nastupil nowe lëto hnady a ſboža a i nim budžeſch jo mòž dokonjecž a wobſamknyež w hnadže a ſbožu.

Hamjen.

Archidiaconus Dobružy we Wožerezac.

Puczowanie po Bozim piſmje

abo

taſte myſle nadeněžech, Bože ſłowo cžitajo.

Podawa ſwërnny cžitaj „Bomhaj Wòh-a“.

(Potracžowanie.)

I. knihi Mòſiſagowe, 17. a 18. ſlaw.

III. Shtëžka 23—27. Kruta a doſpólna poſluſchnoſcž je Abrahamu ſtajnje wuſnamjenika. Hiſcheže hamón džen wukonja wón Božu porucznoſcž, wobreſawſchi Iſmaela, ſwojich wotrocžkow a ham beje.

Tehdom wſa Abraham ſwojeho ſyna Iſmaela a wiſchitlich wotrocžkow, kiž bëchu doma rodženi, a wiſchitlich, kiž bëchu ſa pjenjeſy kupjeni, a wiſchitko, ſchtož bëſche mužſte w jehò domje: a wobreſa jich ſprëdknu kožu na jich cžele tón hamy džen, kaž Wòh bëſche i nim rëczal.

Ani wopacžna lubojeć i Iſmaelej, kotryž mëjeſche hórke bolojcže pocžerpicz, ani myſl na to, ſo tak wiſchu ſwoju mužſku cželeđ ſa nëſotre dny do cžejſchich ſlužbow njeſmjeje, njemòžeſchtej jehò wottraſhecž, ſo njeby namëcže wukonjal, ſchtož bëſche Wòh jemu poruczil.

A Abraham bëſche džewjecž a džewjecž džebacž lët stary, jako wón to wukonja a tež ſwoju ſprëdknu kožu na ſwojim wjaſu wobreſa.

Wo ſakhowanach ludowych bajkach ſta ſo to w mëſazu abib abo niſan, w kotrymž je ſo tež poſdžicžicho paſſa ſaložiko. Wobreſanje je ſo ſtalo w Hebronje; tam drje je ſo tež Jan hiſcheženil narodžil, i kotrymž je ſo nowe imenjo Wožeho ſluba ſa cžaj noweho ſluba pſchihotowalo.

Iſmael pak, Abrahamowy ſyn, bëſche tjinacže lët stary, jako bu jehò ſprëdkna koža na jehò mjažu wobreſana.

Tehò dla wukonjeja Arabowje, Iſmaelowi potomnizy, hiſcheže džengniſchi džen wobreſanje na ſwojich hólzacž halle potom, hdyž ſu tjinacže lët stari.

Na jedyn džen buchu woni wiſchitzy w Abrahamowym domje wobreſani, Abraham a jehò ſyn Iſmael a wiſchitzy mužſzy jehò doma, domach rodženi a wot zuyſch kupjeni; wiſchitzy buchu i nimi wobreſani.

Tak bëſche zuyſ dom, w kotrymž mëjeſche ſo namrëčž Wožeho ſlubjenja narodžicž, nëtto ſaſtupil do towaſtwa i Bohom, a tón, kotryž mëjeſche jehò płodžicž, bëſche ſo pſchirodženej njeczijtoſcži ſminyl a bëſche na ſwojim cžele ja tutón ſtuk ſwječenz.

Tola hiſcheže nëchtón mëjeſche ſo ſa tónle wulzy wažny podawł pſchihotowacž: tež Sarah mëjeſche i dowërlenjom do

Wožeho ſłowa mòž doſtač, ſo mòhla mjeku porodzenſteje staroby hižo pſchecročžiwſchi porodžicž. Wo tym powjeda nam

18. ſlaw.

I. Knjes, wopytujo i dwëmaj jandželomaj Abrahamu, ſlubi jemu wopjet Iſaafa. II. Wòh ijewi, ſo cžze mëito Sodom wutupicž. III. Abraham proſy ſa ſažudženych.

I. Shtëžka 1—15. Cžim bóle ſo wukotny podawł bliži, cžim ſwjatocžniſcho, cžim wëcžicžicho a i dohom i cžim wjeſchim poniženjom wofjewa Wòh Iſaakowy narod. Abraham beđžo pſched ſwojim ſtanom wuhlada tſjoch mužow, kotriž pſchindu i njemu na wopyt. Mjes nimi wuſnamjeni ſo jedyn. Abraham wita jich ponižnje jako wožebnych hoſeji, kotrymž by derje bylo, mòhli-li woni kaž ſpržni cžłowjekow troſchu wudnyež a ſo poſhlucž; teho dla ſhwata, to by ſwojich hoſeji hoſpodoval. Eſlubjenje, ſo ma ſo Iſaak narodžicž, mëjeſche ſo Sarahje hiſcheže zyle wožebje ijewicž, tež wona mëjeſche jehò podjecž jako taſcheho po duchu, kotryž ma ſo narodžicž po ſlubjenju (Gal. 4, 23); w dowërlenju do Wožeho ſłowa mëjeſche doſtač mòž, ſo by porodžila wyſche cžaja ſwojeje staroby (Hebr. 11, 11). Tehò dla jawolaju nëtto tež Sarah-u, a, ſchtož drje bë Abraham hižo ſpòſnal, najwožebniſchi i nich ijewi ſo, ſwjatocžnje poſlednje ſlubjenje wopjetujo a Sarahine potajne ſmjecžo wotkryjo, jako Knjes.

A Knjes ijewi ſo jemu, bóſy po ijewjenju na 17. ſlawje wupowjedanym w haju Mamre.

„Pod Mamreowymi dubami“ rëča w hebrejſkich ſłowach, kaž 13, 18. Mamre bëſche amoritiſki cžłowjek, po kotrymž ſo Abrahamowym ſtatofej huſto narjekuje „Duby Mamreowe“, cžasto pak tež jenož „Mamre“; to bëſche dubina bliſko pldneho mëſta Hebron.

Wo tutej ſtronje piſa nam puczowac i naſcheho cžaja taſte:

Hebronſka wokolina ruma ſo wulkej, bohatej wolijowej ſahrodže. Na hórach a w dolach ſelenja ſo a jačejewaja wiſche lucžne trawicžki, kwëtli a ſelicžka; mjes nimi wuhladaſch, wožebje na ſtronje i Jeruſalemej, bohate winizy.

Tehdy beđeſche Abraham pſched durjemi ſwojeho ſtana, kotryž bëſche tam pſched wulkim khlòdnym dubom poſtajił, a džen bëſche najhorzycchi, dokelž bëſche bliže pſchipotnja.

Tež hewal ſydaſche Abraham tu pſched pſchipotnjom, ſo by ſo tu w khlòdu wukhowal pſched ſmalaznym khlòzom a ſo by puczowarjam hoſpodu a wotſchewjenje ſticžil, hdyž bëchu ſpržni, khlòdni abo lačni.

To wopomni tež ſw. japoſchtoł w liſeže, Hebrejſkim piſanym, na 13. ſlawje, naſ napominajo: Mjetapomnicže, ſo buſcheže radži hoſpodovali; pſchetož pſches to ſu nëtotsi njewjedžiwſchi jandželow hoſpodovali.

Dženja pak beđeſche tu Abraham, ſo by ſo ponuril do ſwojich potajnych myſlow a ſo by roſpominał, ſchtož bëſche Wòh jemu pſchi ijewjenju rëczal.

A hdyž Abraham tał hebi pomyſliwſchi poſbëhny ſwojej woczi, a hdyž pohlada do ſtrony pſched hobu, hlaj, ſtejaču tſjo mužojo napſchecžo njemu. Woni ſtejaču jenož nëtore frocžele daloko; wón njebëſche ani wuſhſchaf, hdy bëchu pſchicchi; woni pak bëchu tam ſtejo woſtali, ſo bychu woczakali, doniž jich Abraham njeſcheproſy.

A wuhladaſchi jich bëjeſche jim Abraham napſchecžo wot duri ſwojeho ſtana, a ſtejažy pſched nimi poſhlowaſche ſo i ſemi, ſpòſnowſchi, ſo i njemu jara wožebni hoſežo pſchindu, ſnano hami krałajo.

Tajſele pocžezčowanie, ſo ſo cžłowjek na ſemju lechny a ſo i mjeswoczom ſemje dõtkaſche, kotremuž ſwjate piſmo huſto „ſo modlicž“ narjekuje, bëſche waſchuje, pſches kotrež ſo cžezčomny ſa Wožeho ſaſtupnika pſchipòſna, abo kotrehož mëjaču pohanjò ſa poſhlanza nëtawkeho hólſteho bycža, druhdny ſa ſame bòjſte bycže, kotrež je cžłowike bycže pſchijalo.

Tak daloko, hacž ſo i tajkim waſchjom wërniočž pſchipòſnaje, njeje wone ſame ſa ſo pſchibòjſte; a tola ſu tež cžajy pſchicche, hdyž mëjeſche ſo kručže dželicž mjes Bohom a jehò pòſtom.

W jap. ſl. 10, 26 powjeda ſo nam: „Pëtr pak jehò poſbëhnywſchi dëſche: Stawaj, pſchetož ja ſym tež cžłowjek“, a ſw. Jan piſa nam w ſwojim ijewjenju na 19, 10 a 22, 8, 9: Eſlychawſchi a widžawſchi to, padžech dele, ſo bych ſo modlił

ĸ nohomaj jandžela, kiž mi tošame pokafa. Ale wón džejše te mi: Hladaj, jo by to nječinił; pšchetoz ja bym twojeho runja wotrocžł. Wodł ȣo ĸ Bohu!

Abraham pał mējšeše wošebje wuručžene wóčžko, ȣo hnydom ipóno, išto a išto ų njejenisłi; duž dha tež nameježe wo tutych zubońnikach njewjenje i njebjeleho raje ipóna; tola bóryh swjaja ȣo na wošobu jeneho se ȣwojich tšoch hoščow; i jeho woblicža blyščežesche ȣo jemu žyle wošebje majestosež a krańnosč.

A ĸ njemu ȣo wobrocžiwisłi džejše Abraham: Wóš Knježe, hny-li hnadu namalał pšched wožimaj wočžomaj, dha eže prošcu, njehdž nimw twojeho wotrocžka.

A posłicžiwisłi wschēm tšjom ȣwoju hospodliwosež, potraco- wajsche wón je ȣwojimi ȣłowami: Za čžu wam kaplu wody pšchi- nješež a smyježe ȣwoje nabi, a wotpoczujesje pod ištomom.

ȣo wschēm starych wēłach a tež dženža hiščeže je w na- rańskich krajach wajchje, ȣo ȣo hoščež woda poda, wo móhl ȣebi proščneš, jenož i pódjuhu potrenej nohy wuručjež; by-li pał wošebje ežeščenj hoščež jaštupit, durbjesche jemu ȣlužobnik nohy wuručjež; druhdy ežinjesche to domjazy knjes tež ȣam.

A ja dóndu — džejše Abraham — mjes tym do ȣwojeho stana, jo bych wam kust khlēba pšchinješt, jo byschčeže ȣwoju wutrobu wošchemili; potom, ȣo njebych waž dlēje te mi nauowal, hačž ȣo wam to ȣantym ipodobna, móžeže dale hičž: pšchetoz teho dla, jo mēł ištadnosež, waš hospodowacz, iče wy ĸ wajchemu wotrocžkež pšchisłi. Wóni wscheho teho jako hoščež i njebjeleho raje nepotrebajjo pšchijachu tola jeho poručenje, dofelž čžyču po ežlowiskim wajchaju i nim ȣo stowastiež, a duž džachu: Ežin tak, kaž ȣy prajil!

Tak čžyšče Wóš Abrahamej najwjetšči dopokas ȣwojeje luboseže a tež najkrucisłe jańkowanje ja to dačž, jo džerži, ištož ȣlubi.

Abraham iwoli do tuteho ežlowisłeho powitanja, kaž ȣu tucži tšjo njebjesž hoščežo iwolil do ešwjenja jako ežlowisžy pucžowarjo.

Wy pał čžemy Boha, lubeho Knjesa, ĸ ȣebi witacz, kaž je Abraham jeho powital, a wón tež jawēšeže ĸ nam jaštupi: Knježe, hdžez tebe lubje powitaja, tam tež ty rad woštanjesch. Ežinisł, jako wulki knjes, kotryž ežasto we wschēdnej drašče do kłudnyh ludžazych domow kłodži, ȣo by ežim lēpje ipónał, tak ȣo jim wjedže: Wch, wopotaž tež mi twoju staru lubowanu a wuřwalenu pščečželniwosč! budž tež miž hoščež! Za pšcheprošču tebe se ȣwojeje nutneje modlitwu; ja ȣlubju eži Abrahamowu wēru a pobožnosč; ja pšcheprošču tebe na potutnu wutrobu, to budže najšmanjšča hoščina: ipotož ȣo ȣo mu, čžu tebi nanohjež, ištož moja wutroba samoze.

Abraham, iwješelenu, jo pšchidžechu ĸ njemu na hospodu, kłwatajsche do stana ĸ Sarje a džejše: Kłwataj a naczin tšji mēski bēleje pšchečženeje miłi, rošwēškej ju a napječž wořuchi.

Nēhdže 6 hadčlow da Abraham napjež. Wón ȣwojich hoščeži tak bohacze hospodowajsche, ȣo by jich počežesł a wuřnamjenil.

Wořuchi bēchu ečēne, njeřibane tšlancži, kotrež ȣo na lamjenjach abo tež nēlajšej pónowi napječčechu; tajke wořuchi pjełu hiščeže džehnijsłi džer Weduinojo ȣwojim hoščam.

(Potracžowanje.)

Rusa wulka — pomoz bliska!

Ȣow jedanežto.

Echtó njeby jeho snal, Žana Něčžka, kotryž bēše ȣo w Szerbach narodžil, nēhdže we wjesžy pod Ežornobohom? Ran bēše jeho do mēna dat, ȣo by tam pšchepusłwo nauwinkl, dofelž wóžesche jeho bym wjazy, hačž khlēb jēčž. Poždžiho bē wón i nahladnyu pšchepuzom w Dražžanach a bēše pomschitlowanje ežeščenj a lubowam. Wšchitsy mējachu jeho ja wulkeho bohacžka, a mnohy jawidžachu jemu jeho kłbla. Hdžž wón w blyščęzatym woju po hařach jēdžesche, pohlada někotry, kotryž mējšeše stajnje pēšči po hařach kłodžiež, se wschelatimi sacžučemi ja nim, a kóždy pomyšli ȣebi w ȣwojeje wutrobje: „Žan Něčžka je ȣebi šbože najal!“ abo: „Kał rjenje by bylo, móhl ty do jeho ežrijuw jalēsč!“

Toła njebudž po tym, ištož widžisł! Žan Něčžka njebē ani tak bohaty, ani tak šbožomy, kaž ȣebi to ludžo myřlachu.

Nēhdy padachu ȣmērti; hwēžy ȣo w domach sařwēčžachu. Tehdy ředjesche Něčžkowa lubojna, miła a rjana mandželka pšchi wotrie w rjenje wuhotowanež stwi; hłowu bē na ruku řaprēla;

řasche ȣo, ȣo je řudna a ȣo ju hōrte myřle řjudnja. Něčžez řydomlētny hnył Handrij hrastasche wo ištwe; twarjesche khlēti i kłozłom, wobhladowajsche piřane wobrašti w „Šešcheracžku“ a bēšče ȣo tak do ȣwojeho džēla sanuril, ȣo ničeho ředžbu nje- mējesche, ištož ȣo pōdla njeho stawasche. Macž pohlada ežasto řudnje na jeho wjeřowe woblicžo, a jeho wóčžko ȣo bóle a bóle polhmurjesche, a ežim wjeřelschi bēšče Handrij, ežim bóle pomrōčži ȣo Něčžez macžečne ežoto. Šlōncžnje wuroni ȣo řyła i jeje mōdreho, pobožneho wóčžka, kulwičhi ȣo po řizu dele padny jej na ruku. Pořtrōžiwisłi ȣo Čžyšče ȣo je ȣwojich myřłow řhrabacz; je řchankom řetrē řebi pšcheradnyu ȣwojich řrudnych myřłow i wóčžow. Ežim bóle ȣo se ȣwojimi bōločžemi bēdžesche, ežim bóle ronjachu ȣo řyřy; šlōncžnje hōrto řdychny a wupřala ȣo do řchantka.

Handrij, do ȣwojich hrastłow ponurjeny, njemējesche ředžbu na ȣwoju macž, domiž njebē ȣo tak řacžmilo, jo njemōžesche ničjo wjazy widžez a ipónač. Pořtanymšči prošesłe Handrij macž: „Macži, dajče sařwēčžiež, njemōžu „Šešcheracžka“ wjazy ipónač, kotrehož je mi Wože džēčžo wobradžilo, a ja njeřnyu hiščeže iprozani.“

Něčžez macž poštanymšči a řyřy řebi řetrēwschi dóndže řama po řwēčžinil, ȣo by řwēžy sařwēčžila. Ežujesche, kał jeju wóčžy paleščež, a nječasche, ȣo byču jeje ludžo widžel, ȣo je wona pľakala.

Pšched Handrijom pał ȣo njemōžesche potajiež, jo je pľakala. Hdžž wona je řwēžu do ištwy řlupi, pntny wón, hačž runjež čžyšče ȣo wona pšchečželniwje na njeho pořmječž, ȣo njeje macž tak wjeřela a bjes staroččow, kaž hewal.

Wřawšči khlēše macžečnu ruku a pšchitłōčžiwisłi ju na wutrobu, woprašča ȣo Handrij i nēžnyu řacžučom: „Ešto wam je, luba macž? Ežeho dla pľacazje? Ežym-li byl njeřořluchny, dha polh ostajesje mje. Wšchē kłostanje čžu rad wučeřpječž, jenož ȣo njebyščež wy pľakala. Ešmējesje ȣo tola a budžesje řažo wjeřota!“

Něčžez macž pomajřawšči ȣwojeho Handrija pšches wlořatu řudjeratu hłowu a pšches naczēwjeři mjeswočžo řarēča pod řyřami ȣo řmējo: „Eřokoj ȣo, řyřte, ty wřahal mje njeřrudisłch, ty řy mój potoj a moja nadžiła. Budžesč-li staršči, řhonišči, ežeho dla hny do druhdy pľakala. Něto řy hiščeže mōčžki a mje ujeřosumisł, hny tebi tež wšcho čžyřta wupowjedacz. Dži a hrastaj řebi řažo; řny řažo wjeřoto, kaž ty.“

Handrij pohlada macžeri do mjeswočža; řyřy bēchu ȣo řhubile. A dofelž bēšče macž jemu prajila, ȣo njeje jeho dla řudna, puřčeži wón jeje ruku, dóndže ĸ blidej, hdžez hiščeže „Šešcheracžk“ a jeho kłozki ležachu, a řabawjesche ȣo i nowa i hrastami. Něčžez macž pał, řyřnywsłi ȣo řažo i nowa na řtok pšchi wotrie, ponuri ȣo i nowa do řjedawisłich ežeřčich myřłow. Toła njeplakasche wjazy, ȣo njeby Handrija řrudžika. Runje jeho čžyřče wona wuřłowacz pšchede wschēm njemērom a žwjenisłimi řtarosežemi.

Ežeho dla pał bēšče Něčžez macž takle řudna? Wřisčęženje a krańnosče a drohotnosče ju wobdawachu — kał móhl ežlowjeť potom řrudny byčž?

Řjenje, krańje, bohacže wupřschena bēšče Něčžez stwa. Židžane řawēšči wřachu we wołnach; řtina nadoba bēšče i drohotneho wukrajneho dřewa wudželana, na řeženje wřasche krańne řladadł se řlotym wobłakom a krańne wōrašy; pošłočžane ežanisłi a pošłočžane a krańje pomolowane řchisčiežti, wutyřane i wurēštimu řožemi i Řarija blyščęčachu ȣo na polčkach. Na řeženje pšči durjach wřasche krańna drosta ře řameje řidy, a na blidže řtejesche wōtwrjeny řaschisłi, i kotrehož debjenki se řameho řota, i dejmantow a drohisch řanjenjuw ȣo blyščęčachu.

Něčžez macž na wšchē tute krańnosče ani njeřořłaba. Ešto wē, ežehodla? Traisł bē jeje wóčžko na tajke wēžy řwucžene, řasčy teho dla, jo bēchu jeje řacžuča něktoke wot žyle druhich podawłow řnjemērnjene.

Dolho, jata dolho tam ředžesche, ȣo ȣo ani njeřibny. Wo ištwe bēšče tak ežicho, ȣo bē řańne řyřčesč, kał ežanil tyřoje. Na dobo ȣo wonka nēchtōn i wōtrej krocžesłu řhēře ĸ durjam bliřesche, durje ȣo wotwriču, a do ištwy jaštupi Žan Něčžka.

Wlēdy bēšče do mjeswočži, njemērnje ȣo rořładowajsche, řasche ȣo wšhorjeny byčž. Ešwoju mandželku wuřładowisłi a ipóuawisłi, ȣo se něal řudna, řacžmi ȣo hiščeže bóle do mjes- wočža; i wottorhjenym kłojom pšchējesche: „Dobry wječžor!“

Dandrij strózi so hwojeho nana; postanywyci wot blida dónidze k wotnu, hódzež so sady saméjšta sšhowa. Něčlez macz pak wsja nana i wjehelichim mjeszwoczom — we wutrobje pak sej tak njeběše — ja ruku a dowjedyci nana sa blido džešče: „Šsy hncwony, Jano, praj, šhto je so czi stalo? Šižo sa dolho nješšym tebje wješoleho widžala. Ščinju hebi starošče, so nam nělajte nješbože hroby. Něč jenož a šew mi twoje myšle. Šchtož tebje tež tyšči, kaš wulle tež šu twoje starošče: džel je so nnu, džu czi wscho nješč pomhač. Wšči mi, to derje nječžini, šo hwoje starošče pischebe mnu potajisch,“ kaž by nještut škucžil. Ša špónaju, šo něčšto twoje myšle wobčežuju. Šraj mi wscho! Něč jenož! Najhóršchu wčenošč lóžo ponježu, dylši štajnu štyščnošč, kotraž mi ani wokomila mčra njeopščeje a mi šamón nóžny mčr iescheri. Šchto by nam tež hrošilo, kažke nješbože by naš tež podejščo, njepotaj ničžo dale wjazy pischebe mnu! Ša tebje wutrobju wo to prošču!“

(Potracžowanje.)

Pomhaj Bóh!

Lubym cžitarjam k nowemu lčtu.

Ma wšach wašchnje a w mčejči,
W šwóšbach a mješ ludžimi,
So šo k nowom lčtu wščži
Kóždy k pščežom pšchibliži.

Ša džu tež to wašchnje hajčž
Možim lubym cžitarjam
A do tutych rynchłow štajčž
Moje šbožopščež k šam.

Bóh Anješ tute lčto šajy
Waš nječ šwčrnje šražuje,
Štrowošč dacž, šam wschitke cžajy
Wotwobrocžič šhorošče.

Bóh džu džel požohnowacž,
Kž Wj i nim tež počnjecž,
Dobrym štutkam šbože dawacž,
Šenož jom' šo dowčecž.

Bóh džu wot waš wotwobrocžič
Wšchčdnje wschelle nješbože,
Mčr a jednotu wam špožčičž,
W kraju, w domach w šuššdštwje.

Wašče dušče šđerž we wčrje,
Šswojoh' ducha poščel k šam,
So Wj móšli junu w mčrje
Šbóžni hiež dom k nješječam.

Bóh pak tež džu požohnowacž
Ššerbški lud, a šerbštu rččž,
Lubošč k nješ a šbože dawacž,
Daj jom' dale rošč a tyčž.

Napohledl pak prošču hiščež,
Moži lubi cžitarjo,
Wostančče mi šwčrni wščče,
Džeržče šo mnu pščeželštwjo.

Ša wschal derje mčnju i wami,
Ššym hješ wschcho ludáštwja,
Nječ tež lčtja kčž mješ wami,
Wčra, lubošč, nadžija.

E. Šclaf.

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Š radošču móžemy lubym cžitarjam šewičž, šo džežža našči lubi šerbžy prušžy duchowni w tutym lčče nabožinske nastawki do naščeho „Pomhaj Bóh-a“ pišacž. Š čžim wjerščej nutrnošču našči lubi Ššerbja tajke natwarjaje nastawki cžitaja, hdyž wjedža, šo je jim duchowny dar hwojich lubych dušchow-paštyrojow. Šdyž džežža tele nastawki lubym Ššerbam na nježel-

štim dnju domach duchowne natwarjenje pšchinesčž, šu wone tež wošebje sa šhorny a hubjenyč, kotřž njemóža horje pšchitčž do lubeho Bóžeho doma, šo byču hebi domach hwoje wulladowanje šwjateho pišma cžitacž móšli. Šo našče łopjeno „Pomhaj Bóh“ tajkim wobohim šhudym a hubjenym i troščtom pošlužičž móšlo, šny my rad šwólšwi tež w nowym lčče darmitne cžičla sa tajkich šhudych rošdawacž. Tajžy džušči jich proštwu hwojemu dušchowpaštryej šewičž, kotřž ju k dalšchemu wobštaranju redat-torej poda.

— Šdyž šmy domach wjeheli a w mčrje hody šwječžili, je w štrizy wójnšta hara šahadžala. Šdyž šo šdache, kaž by wójna nješ Šendželčanami a burami k šonžej byla, šu šo burjo i nowej šhróšlošču šhrabali a šu Šendželčanam hody ššate ščinili. Šdyž šo jim poradži, kapštu koloniju k šwčžej pščečžino Šendžel-šfej uawabičž, potom móža hiščeje cžčže cžajy ša Šendželštu pšchitčž. Šdy by tak pšchiščo, njeby wščče ničš Šendželštu wobžarowal.

Něššto k rošpominanju.

Šnaly, pšched nělotrymi lčtami šbóžnje wušnjeny muž wčry a wóž šyrotow, Šurij Wšynk i Bristolu, pšchipowjedacž jako 86 lčtny šchčžini w lčče 1891 w šaršnje na wjazornych wječžorach ewanjelij w šwojim jednorym a hnujajym wašchnju. Šchtož šym tehdom ššyšchal, šym hebi i džela napišal, wot cžehož džužych lubym cžitarjam jenož někotre šady šdžičičž, i tej proštwu, je roš-pominacž:

Šaposhčol Jan praji w špoczatku 3. štawa hwojeho přnjeho lista: „Šjewilo šo hiščež nješ, šchto my budžemy.“ Šrašne je, něšto hižo džččo Bóže byčž. Džčči Bóže wschal maja w tej cžahnošči hiščež šlabošče a brachi. Ale hdyž šnyš Šesuš šaho pšchitčž, budže našča dušča pošna cžajša. Tež šmčemy potom pšchekrašnjene cžčlo, kaž ma jo Šesuš wot hwojeho horje-štacza. Šo šo nam nječ šwadne nješba. Něšto mamy hiščež šlabe cžčlo, jo móžemy wšchčdnje na najwšchšče 8, 10, 12, 14 hodžinow ša Boha dželacž. Našče něččičče cžčlo njedowoli, šo my ša šobu 24 hodžinow ša Boha dželamy. We wččnošči budžemy pošne 24 hodžinow ša Boha dželacž, ša tydžeti 7 kččž 24 hodžinow a tak žyle lčto, lčštotečki a milijony. Ššny my to hižom wopomnili?

Š šrudnemu ššeršusčej Šer. 3, 26 praji Šurij Wšynk: „Dobre je woczakowacž na pomož teho šnyšja“ — w kóždej nuš. Še to našče šwucženje na prnoz teho šnyšja woczakowacž? Šdyž wón nam cžčpjenje poščele, cžłowšžy rččžane, 10 puntow cžčke, a my šo šhudom na njeho njewobrocžimy, wón je 50 puntow cžčke cžini, šo by naš wabił, šo na njeho wobrocžičž. Budžmy wob-štajni w modlitwje. Mjewoczakajmy jenož někotre dny abo nje-džele na šnyšowu pomož, ale budžmy w tym wobštajni. Tajki šččpšwiy byčž je krašna wčž.

Magnet želešo k hebi cžehnje, tak cžehnje Šesuš mudrych i raššchcho kraja k hebi.

Šabludženyč hwššba šajšo na prawy pučž wjedže.

Šdžež Bóh šražuje, bywa woda murja.

Šdy by šchlo, kaž cžert dže, byču wšchitžy cžłowjekojó hižo dolho w heli leželi.

Šudancžka.

Šdy Bóže ššončžo dele dže?

[wauoŷ aŷ auoŷŷ ŷpuzoŷ wauwjoaŷ aŷo 'aŷauaŷ aŷo aŷuŷ auoŷŷ]

Šchto wošřjedža žiweje a morweje pošdušče leži?

[ŷpŷnoqoŷŷ]

Šwonka kaž mřotna nóž a šnutska kaž raššche šerja.

[aŷŷŷ auŷŷoŷŷŷ]

Dalšče dobrowólne dary ša wbohe armeniške šyrotu:

Š šetlicžanšleje wošady pščes k diakonu Woigta . . . 2 hr.

W mjenje wobohich šyrotow praji wutrobny džal

Šólčž, redaktor.